

Blåfall AS
Postboks 61
1324 LYSAKER

Vår dato: 16.12.2024

Vår ref.: 200904414-40 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir forlenget byggefrist til Fagerdalen kraftverk i Fagerdalselva i Orkland kommune, Trøndelag fylke

Vi viser til søknad fra Norsk Vannkraft AS datert 12.11.2020 om forlenget byggefrist for Fagerdalen kraftverk i Orkland kommune.

Bakgrunn

NVE ga konsesjon til Fagerdalen kraftverk i vedtak av 25.02.2016. Opprinnelig var det Clemens Kraft AS som søkte konsesjon for Fagerdalen kraftverk. I brev av 26.01.2016 til NVE opplyser Clemens Kraft AS at Fagerdalen kraftverk er solgt til Norsk Vannkraft/Blåfall AS.

Det følger av vannressursloven § 19 annet ledd og vassdragsreguleringsloven § 15 at det konsesjonsgitte tiltaket må påbegynnes innen fem år fra konsesjonen ble gitt. NVE kan forlenge fristen med inntil fem nye år. Dersom det ikke blir søkt om forlenget byggefrist, og byggearbeidene ikke er satt i gang innen fem år fra konsesjonen blir gitt, vil konsesjonen falle bort, jf. vannressursloven § 27.

I den opprinnelige konsesjonssøknaden for Fagerdalen kraftverk var kartleggingen av biologisk mangfold utført etter gammel metodikk, fra før 2009. NVEs vurdering var derfor at kunnskapsgrunnlaget ikke var tilstrekkelig til å vurdere forlengelse av byggefristen. Det ble derfor stilt krav om å utføre nye kartlegginger av biologisk mangfold for influensområdet til Fagerdalen kraftverk. Vi mottok ny kartlegging 6.12.2023.

Kartleggingen er utført av Sweco og følger Miljødirektoratets kartleggingsinstruks (2023). For enkelte vassdragstilknyttede naturtyper som bekkekløfter og deltaområder er DN-håndbok 13 benyttet, da kartleggingsinstruksen ikke inkluderer disse naturtypene. Kartlegging av ferskvannslokaliteter følger DN-håndbok 15.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Norsk Vannkraft AS:

«Fagerdalen kraftverk fikk konsesjon 25.02.2016. Prosjektet var opprinnelig eid av Clemens Kraft AS. Prosjektet ble kjøpt av Norsk Vannkraft AS. Norsk Vannkraft AS

ønsker å realisere prosjektet og trenger derfor å få forlenget konsesjonstiden med nye 5 år. Vi ber om skriftlig bekreftelse på at forlengelse er innvilget.»

Søknaden om forlenget byggefrist ble sendt NVE innen den opprinnelige fristens utløp.

Høring

Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det er behov for kunngjøring og bred offentlig høring. Søknaden om forlenget byggefrist ble sendt til Orkland kommune, Statsforvalteren i Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune for uttale. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentarer. Under gjengir NVE de delene av høringsuttalelsene som er relevante for saken. Uttalelsene i sin helhet finnes på sakens nettside: www.nve.no/5874/V

Orkland kommune uttaler følgende i brev til NVE den 26.08.2024:

Kunnskapsgrunnlag naturmangfold

Det er generelt et stort press på vassdragsnaturen i regionen i forbindelse med vannkraftutbygging. Det er flere småkraftprosjekter under planlegging, bygging og i drift i området. Det det er gitt konsesjon til Geitfjellet vindpark. Realisering av Fagerdalselva kraftverk vil øke den samlede belastningen på vassdragsnaturen regionalt og nasjonalt.

Fagerdalselva er klassifisert med god økologisk tilstand i vann-nett, men det er ikke gjort vannøkologiske undersøkelser og tilstanden er derfor bare antatt. Det finnes heller ikke informasjon om kjemisk tilstand. Påvirkningen på kjemisk og økologisk tilstand i bekken ved en kraftutbygging vil trekke ned tilstanden. Det bør gjennomføres vannøkologiske undersøkelser i bekken før det vurderes å gi utsatt byggefrist.

Hydrologiske undersøkelser viser at det er stor variasjon i vannføring i Fagerdalselva gjennom året. Gjennomføring av tiltaket vil føre til redusert vannføring i elva på berørt strekning. Lav vannføring i gyteperioden kan føre til at gytefisken kan ha problemer med å vandre opp, eller problemer med å utnytte gytegroper, det kan også føre til tørrlegging eller frost i gytegroper¹⁻⁴.

Våtmarksområdet oppstrøms planlagt inntak er lite undersøkt, men det er registrert bla. storlom og det er uvisst hvor stor verdien av dette området og dermed verneinteressen er.

Rødlistearten ål (EN) er registrert i Slørdalsvannet og i nedre del av Fagerdalselva⁶. Det er ikke undersøkt om elva eller vannene ovenfor planlagt inntak har en funksjon som leveområde for ål. Ifølge OEDs retningslinjer vil «tiltak som kommer i konflikt med arter som er kritisk truet (CR) eller sterkt truet (EN), eller naturtyper Norge har et internasjonalt ansvar for, eller vil vanskeliggjøre nasjonal oppfyllelse av internasjonale avtaler kan ikke påberegne å få konsesjon»⁵. På bakgrunn av dette mener Orkland kommune at det ikke bare kan antas at vassdraget ikke er viktig for ål uten grundigere undersøkelser.

Friluftsliv

Området er vurdert som lokalt viktig. Det er gjennom kartlegging av friluftsområder i Snillfjord i 2014 registrert en viktig badeplass ved Melvatnet, og et viktig leke og rekreasjonsområde med en fjellvegg perfekt for teknisk klatring sørvest for Melvatnet. Resten av området er registrert som et utfartsområde som brukes til turgåing, fiske, bærplukking osv. Det vises også i denne kartleggingen til at det er flott utsikt langs kanten av Krokstadfjellet med «opplevelser av villmark».

Bygging av kraftverk vil kunne forringe dagens opplevelse av et relativt uberørt område. Orkland kommune kan ikke se at det er gjort tilstrekkelige vurderinger knyttet til konsekvenser for friluftslivet.

Konklusjon

Orkland kommune mener at kunnskapsgrunnlaget fortsatt er for svakt, og etterlyser først og fremst at det stilles krav om vannøkologiske undersøkelser i Fagerdalselva. Dette er viktig både for at vannforekomsten skal kunne gis en korrekt klassifisering etter vannforskriften, og for å ha gode data på vassdragets faktiske tilstand før utbygging. Det bør stilles krav om både bunndyrundersøkelser, elfiske og fysisk-kjemiske støtteparametere beskrevet i klassifiseringsveilederen for vannforskriften (2018).»

Statsforvalteren i Trøndelag uttaler følgende brev til NVE den 28.08.20204:

«Vi viser til vår høringsuttalelse i saken datert 25.8.2015, der vi mente at kunnskapsgrunnlaget om naturtyper og naturmangfold i området ikke var godt nok. Vi bemerket også at anlegget slik det var skissert, ville føre til en permanent fjerning av ca. 100 meter gytestrekning for ørret i Fagerdalselva.

Vi var da negative til utbygging, men hadde tre ønsker (kommentarer) hvis NVE likevel ga konsesjon;

- Minstevannføring bør være en del større enn det som er foreslått for å opprettholde ørretbestand i vassdraget.
- Kraftstasjon bør legges oppstrøms egne gyteområder for ørret og antatt leveområde for ål.
- Vi mener det bør hogges minst mulig for å anlegge rørgate.

Vi kan ikke se at noen av disse kommentarene ble tatt til følge.

SWECO har gjennomført ny kartlegging av området og sammenstilt eksisterende kunnskap. Det er registrert flere arter som hekker i vannkanten eller på små holmer/øyer i tjernene oppstrøms vanninntaket. Disse vil erfaringsmessig få problemer når vann demmes opp og vannstanden reguleres. Videre er det registrert en rekke rødlistede arter (fugl) og naturtyper som kan- eller vil bli påvirket. Her er bl.a. flomskogsmark (stor verdi), ål (stor verdi), hekkende rovfugl (stor verdi) og funksjonsområde for arter (stor verdi).

Vi mener den nye kartleggingen langt på vei bekrefter det vi antok i 2015; at området har en stor betydning for biologisk mangfold. Basert på det, mener vi fortsatt at vassdraget ikke bør bygges ut og vil dermed ikke anbefale å gi utsatt byggefrist.»

Blåfall AS kommenterte de innkomne uttalelsene i brev til NVE den 26.09.2024:

«Vedrørende svar på høring om forlenget konsesjon.

Vi vil presisere at det ble innlevert ny rapport om biologisk mangfold høsten 2023 fra SWECO. Denne vedlegges i sin helhet.

Vi ønsker å kommentere følgende uttalelser fra Statsforvalteren i Trøndelag og Orkland kommune.

- 1) Vannøkologiske undersøkelser. Om dette settes som et krav blir det utført. I SWECO sin rapport forklarer de at fiske arter sannsynligvis ikke vandrer oppover vassdraget.*
- 2) Ål og gytegroper for ørret. Ny rapport om Biologisk mangfold fra SWECO. Har en annen oppfatning. Kraftverket er også flyttet ca. 300m oppstrøms Slørdalsvatnet. Dette er gjort grunnet bevaring av gytegroper..*

Utdrag fra sammendrag i rapporten fra SWECO.

- *Fagerdalselva er bratt på det meste av strekningen, og er i hovedsak uegnet for fisk. Fra Slørdalsvatnet er det mulighet for oppvandring ca. 300 - 400 mopp Fagerdalselva. Denne delen av elva består av egnet gyte - og oppvekstområde for ørret, og det er også observert ål i dette partiet. Det er vurdert at det er lite sannsynlig at ål vandrer videre opp i elva.*

3) Minstevannstand

NVE har den 25.02.2016 bekreftet en minstevannstand på:

▪ 5-persentil sommer (1/5-30/9)	<i>l/s</i>	<i>0,040</i>
▪ 5-persentil vinter (1/10-30/4)	<i>l/s</i>	<i>0,049</i>

Utdrag fra sammendrag i rapporten Fra SWECO.

- *Det planlegges å utnytte et fall på ca. 265 m mellom kote 365 og kote 100. Prosjektet vil berøre en elvestrekning på ca. 2300 m. Det er foreslått å slippe minstevannføring på 40 l/s hele året. Dette tilsvarer beregnet 5- persentil for sommersesongen, og er i samme størrelsesorden som alminnelig lavvannføring. Dette vil bidra til å redusere de negative konsekvensene på vassdragstilknyttet naturmangfold.*
- *Av vassdragstilknyttede fugler er det observert fossefall i Fagerdalselva. En vesentlig redusert vannføring kan også være negativt for fossefall ved at hekkeplasser kan gå tapt og næringstilgangen blir mindre. Krav til minstevannføring vil bidra til å redusere risiko for negativ påvirkning for fossefall.*

4) Beliggenhet for kraftverk.

Kraftverket ligger nå ca. 300 m oppstrøms fra elvens utløp til Slørdalsvatnet. I konsesjonsarbeidet så vi at dette ville bli et problem for gytegrøper for ørret og kraftverket ble flyttet. I den forbindelse berører kraftverket en liten del av flomskogmark. Se figur 2.

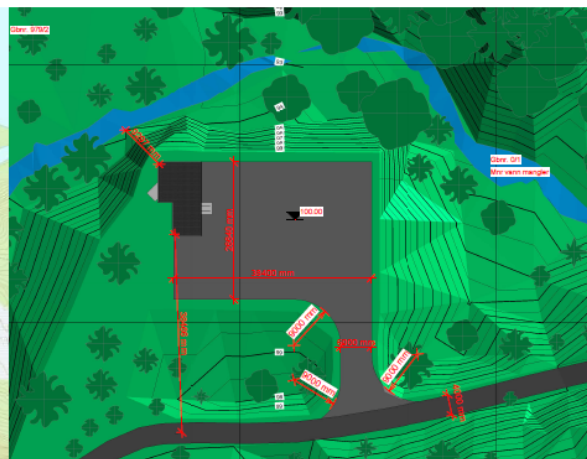
Blåfall så dette som bedre løsning at noe flomskogmark blir berørt. Se bilde figur 1.

Ut fra figur 1 og 2 vil vi se at man berører flomskogmark på sørsiden av vassdraget. Om denne berøringen er ca. 40 % er vi ikke sikre på. Ut fra figur 1 og 2 virker denne mindre.

Vi har i dag også fått vedtak om klassefesering av demning (0) og vannvei i konsekvensklasse (1) der kraftverket ligger.

Figur.: 1 Bilde fra rapport fra SWECO.

Figur.: 2 Tegning fra innlevert DML.

5) Hugging av skog

Jeg var på befaring høsten 2023 og SWECO`s rapport kan bekrefte et vesentlig inngrep i biologisk mangfold rundt Fagerdalen Kraftverk.

Det er gjort en vesentlig forbedring av traktorveier i området. Det er laget grøfter langs traktorvei og hensiktsmessige stikkgrøfter. Dette har gjort slik at opphopning av vann langs traktorvei er redusert. Traktorveien i dag virker stabil. Bilde 1 og 2

Bilde nr.: 1

Bilde nr.:2

Prosjektet trenger 20 m bredde for å lage grøfter til vannvei er nesten utført til inntaket. Det er også tatt ut et felt skog som er beskrevet i tidligere rapporter.

6) Friluftsliv i dette området.

Fjellområdet rundt Fagerdalen blir brukt til friluftsliv. Både jakt, fiske og tur. Vi ser at en utbygging av Fagerdalen kraftverk vil bli en vesentlig forbedring og en mulighet for at alle kan få bruke dette området. Både for funksjonsfriske og andre som har bevegelse hemning kan komme seg ut i skog og mark. Det vil bli en fantastisk fin vei fra inntaket til Fagerdalen kraftverk.

Konklusjon fra Blåfall er:

Forlengelse av konsesjonen vil nyttes godt av alle. Både for kommunen og innbyggerne og at man bevarer og lager nye arbeidsplasser. Slik vi ser det har Statsforvalteren i Trøndelag og Orkland kommune ikke kommet med noe nytt i denne saken. Vi ønsker at NVE opprettholder sitt konsesjonsvedtak og gir oss forlengelse for Fagerdalen Kraftverk. Nå er det rett tid for og utvikle Fagerdalen kraftverk.»

NVEs vurdering

En søknad om forlenget byggefrist innebærer ikke at det blir gjort en ny samlet vurdering av fordeler og ulemper ved tiltaket, slik det ble gjort i behandlingen av den opprinnelige konsesjonssøknaden. I saksbehandlingen skal NVE bare vurdere om det har oppstått nye eller endrede forhold siden konsesjonstidspunktet. Dersom det kommer frem ny vesentlig informasjon, kan NVE avslå en søknad om forlenget byggefrist. Et sentralt moment i vurderingen vil være om det kan settes nye vilkår som kan avbøte ulempene. Etablert

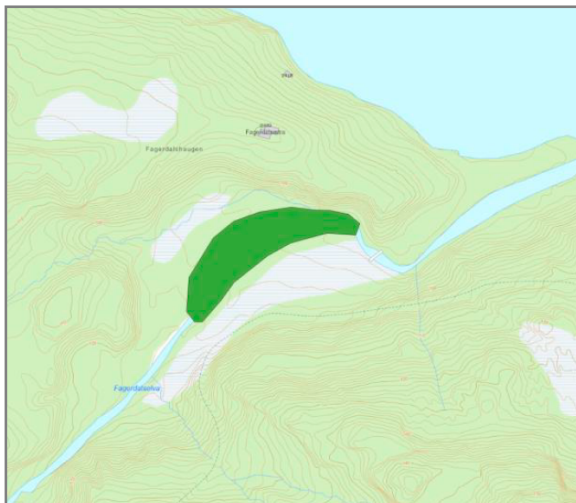
forvaltningspraksis, understøttet av forarbeidene til vannressursloven og den reviderte vassdragsreguleringsloven, tilsier likevel at det har vært forutsatt at det skal praktiseres lempelighet ved fristforlengelser.

Opprinnelig rapport om biologisk mangfold (Multiconsult, 2009, oppdatert 2015), ny rapport om biologisk mangfold (Sweco, 2023), samt innkomne høringsuttalelser og søkers kommentarer til disse utgjør kunnskapsgrunnlaget for vår vurdering av søknaden om forlenget byggefrist.

Den nye kartleggingen har ført til økt kunnskap om biologisk mangfold knyttet til influensområdet. I det følgende vil vi sammen med de innkomne høringsuttalelsene, drøfte de resultatene fra kartleggingen som er relevant for NVEs vurdering av omsøkt fristforlengelse.

Naturtyper

Gjennom den nye kartleggingen ble naturtypen *flomskogsmark* registrert ved utløpet av Fagerdalselva, i området hvor kraftstasjonen er planlagt etablert (figur 1). Naturtypen ble ikke registrert i den opprinnelige kartleggingen av biologisk mangfold, og var dermed ikke en del av NVEs vurdering (*Bakgrunn for vedtak* - nr. 42/2016). Flomskogsmark har en sentral økosystemfunksjon og er rødlistet som sårbar (VU). Norsk rødliste for naturtyper (2018) oppgir at flomskogsmark er betinget av flom, men at vannets forstyrrelseeffekt samtidig er lav nok til at vedvekster klarer å etablere seg og opprettholde stabile bestander over tid. Sweco har vurdert lokaliteten i Fagerdalselva til å ha *moderat kvalitet*. Sammen med naturtypens rødlistestatus gir dette lokaliteten en *stor verdi*. Ved utbygging av Fagerdalen kraftverk angir Sweco at mellom 20–40 % av lokaliteten vil bli berørt av arealinngrep, og at flomtoppene vil bli mindre enn i dag. Noen flomtopper vil likevel gå inn i lokaliteten, og etter Swecos vurdering bidra til at den opprettholdes. Samlet vurderer de lokaliteten til å bli *forringet* i nedre del. Blåfall AS har kommentert Swecos vurdering. De viser til et kart over planlagt stasjonsområde, og mener på bakgrunn av dette at mindre enn 40 % av naturtypelokaliteten vil bli berørt av inngrep. NVE vil i vurdering av søknaden legge til grunn at arealinngrep vil forringe noe av lokaliteten, men at resten av lokaliteten vil bevare sin karakteristikk som flomskogsmark, på tross av reduksjon i flomtoppene. Vi merker oss også at Sweco har skåret naturmangfoldet for lokaliteten til *lite*, og at det ikke er gjort funn av rødlistede arter i lokaliteten. Etter en totalvurdering er NVE av den oppfatning at konsekvensen for naturtypelokaliteten er akseptable. Dersom det gis forlenget byggefrist forutsetter imidlertid NVE at det tilstrebes å påvirke lokaliteten i så liten grad som mulig i anleggsfasen.

Figur 1. Kart til venstre viser lokaliteten med flomskogsmark (mørk grønn). Bildet til høyre er tatt fra lokaliteten (Sweco, biomangfoldrapport).

Moser og lav

Det ble ikke registrert rødlistede moser eller lav langs elva eller langs planlagt vannvei under feltarbeidet i 2023, eller feltarbeidet gjort i forbindelse med opprinnelig konsesjonssøknad. Basert på berggrunnsforholdene og observasjoner i felt vurderer Sweco potensialet for funn av rødlistede moser knyttet til vassdraget som lite. Redusert vannføring kan endre artssammensetning av moser og lav i elvas nærområde, men i og med at det ikke er registrert sjeldne eller rødlistede arter tilknyttet elveløpet har Sweco vurdert konsekvensen som *ubetydelig*. NVE støtter denne vurderingen, og har ingen ytterligere kommentarer.

Fugl

Ny biomangfoldrapport viser til registreringer i Artskart og påpeker at det er registrert flere fuglearter som hekker innenfor influensområdet. Det vises til at storlom hekker både opp- og nedstrøms inntaket, og at smålom hekker ved vannene oppstrøms. Og videre at svartand (VU), tjeld (NT), rødstilk (NT), fiskemåke (VU) og gråmåke (VU) sannsynligvis benytter vannene oppstrøms til matsøk og hekking. Det ble nevnt i opprinnelig biomangfoldrapport at storlom og smålom hekker ved vannene oppstrøms inntaket, men det ble ikke videre kommentert og heller ikke vurdert i NVEs behandling av søknaden. Statsforvalteren påpeker i sin uttalelse til søknad om forlenget byggefrist at registrerte arter som hekker i vannkanten eller på små holmer/øyer i tjernene oppstrøms vanninntaket, erfaringsmessig vil få problemer når vann demmes opp og vannstanden reguleres. NVE minner om at Fagerdalen kraftverk ikke er planlagt med reguleringsmagasin, og at vannstanden derfor ikke vil bli endret utover naturlige vannstandsvariasjoner. Vanddekt areal i inntaksdammen vil ifølge opprinnelig konsesjonssøknad øke med 5300 m², og små holmer som benyttes til hekking kan dermed bli påvirket. NVE vurderer likevel påvirkningen på hekkende fugler til å bli liten, ettersom

vannstanden vil holdes relativt stabilt og dermed ikke påvirke arter som hekker i vannkanten.

Sweco oppgir videre i ny rapport at det i, og i nærheten av influensområdet er registrert flere hekkelokaliteter for rovfugl, som hubro (EN), kongeørn, havørn og vandrefalk. De foreslår at det i arbeid med detaljplan lages en plan for å unngå påvirkning på hekkende rovfugl. Fra opprinnelig biomangfoldrapport var det kjent at kongeørn og muligens hubro hekker i nærheten av tiltaksområdet. I NVEs *Bakgrunn for vedtak* ble tilpasning av anleggsperioden trukket frem som et godt avbøtende tiltak for å redusere påvirkningen på hubro i hekkeperioden. NVE konstaterer at dette også vil være godt egnet til å redusere påvirkningen på andre rovfugler som hekker i området, og legger til grunn at hekkeperioden til disse fuglene blir hensyntatt ved planlegging av anleggsarbeidet ved en eventuell forlengelse av byggefristen.

I Fagerdalselva er det også registrert fossefall. Fra opprinnelig biomangfoldrapport var det kjent at fossefall er tilknyttet Fagerdalselva. NVE vurderte dette i *Bakgrunn for vedtak*, og mente at tiltaket ville ha begrensede og akseptable virkninger for fossefall, gitt en tilstrekkelig minstevannføring og oppføring hekkedasser.

Andre merknader

Både Orkland kommune og Statsforvalteren i Trøndelag uttrykker bekymring for tiltakets påvirkning på ørret i Fagerdalselva. Problemstillingen knyttet til ørret var kjent ved behandlingen av opprinnelig konsesjonssøknad, og ble vurdert i NVEs *Bakgrunn for vedtak*. I en behandling av søknad om forlenget byggefrist har NVE kun anledning til å vurdere nye eller endrede forhold siden konsesjonstidspunktet. Vi viser derfor til vår vurdering i *Bakgrunn for vedtak*, og har ingen ytterligere kommentarer.

I uttalelsen til opprinnelig konsesjonssøknad ba Statsforvalteren om at dersom det skulle gis konsesjon, bør det hogges minst mulig for å anlegge rørgate. Statsforvalteren opprettholder dette premisset sin uttalelse til søknaden om forlenget byggefrist. NVE mener at dette vil hensyntas i detaljplan for miljø og landskap.

Kunnskapsgrunnlaget

Orkland kommune mener at kunnskapsgrunnlaget fortsatt er for svakt.

For å få rett klassifisering av vannforekomsten etter vannforskriften og data på vassdragets tilstand, mener kommunen det bør gjennomføres vannøkologiske undersøkelser i Fagerdalselva. Dette innebærer krav om bunndyrundersøkelser, elfiske og klassifisering av fysisk-kjemiske støtteparametere beskrevet i klassifiseringsveilederen for vannforskriften. Da det ble gitt konsesjon var det kjent at utbygging av Fagerdalen kraftverk ville få konsekvenser for ørret, ved å redusere vannføringen på en om lag 100 m lang strekning med gytemuligheter i Fagerdalselva. Bunndyrfaunaen på berørt strekning er i den nye biomangfoldrapporten vurdert til å ha et trivielt inventar av arter. Vedrørende vannkvalitet er det i opprinnelig biomangfoldrapport oppgitt at det ikke er gjort målinger av dette. Basert på en vurdering av flere faktorer var vannkvaliteten likevel antatt å være god, og det var heller ikke forventet at den skulle bli vestlig endret ved utbygging av

kraftverket. NVE mener at kunnskapsgrunnlaget knyttet til disse temaene er tilstrekkelig for å kunne ta stilling til søknaden om forlenget byggefrist, og ser ikke behov for å pålegge ytterligere undersøkelser.

Det er konstatert at ål forekommer i den nedre delen av Fagerdalselva. Kommunen trekker frem at det ikke er undersøkt om elva eller vannene oppstrøms planlagt inntak har en funksjon som leveområde for ål, og at det dermed er behov for grundigere undersøkelser. Fordi disse vannene ligger høyt i forhold til andre innsjøer med ålebestander ble det i opprinnelig biomangfoldrapporten vurdert som mindre sannsynlig med en større forekomst av ål her. Kraftverksinntaket er planlagt 365 moh. I og med at det er svært få forekomster av ål ved denne høyden, mener NVE at det ikke er grunnlag for å pålegge nye undersøkelser av forekomst av ål. Vi viser til vår vurdering i *Bakgrunn for vedtak*, og har ingen ytterligere kommentarer.

Kommunen påpeker at våtmarksområdet oppstrøms planlagt inntak er lite undersøkt og at verdien av området og eventuelle verneinteresser dermed er uvisst. I den nye biomangfoldrapporten er det oppgitt flere fuglearter som sannsynligvis benytter vannene oppstrøms inntaket til hekking. På bakgrunn av denne informasjonen legger NVE til grunn at vannene oppstrøms inntaket har en verdi som hekkeområde for flere fuglearter. Vi mener at dette er tilstrekkelig kunnskap til å kunne vurdere søknaden om forlenget byggefrist.

Kommunen påpeker at området er vurdert som lokalt viktig for friluftsliv, og at bygging av kraftverket vil kunne forringe dagens opplevelse av et relativt uberørt område. De mener at konsekvenser for friluftslivet ikke er tilstrekkelig vurdert. NVE gjorde vurderinger av mulige virkninger av tiltaket for friluftsliv i forbindelse med den opprinnelige konsesjonsbehandlingen (*Bakgrunn for vedtak* – nr. 42/2016). Vi viser til denne, og har ingen kommentarer utover dette.

Etter NVEs vurdering er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig til å kunne vurdere forlengelse av byggefristen.

Naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å legge naturmangfoldloven sine prinsipper i §§ 8–12 til grunn, jf. § 7. I vår vurdering av søknaden om forlenget byggefrist for Fagerdalen kraftverk har vi lagt til grunn naturmangfoldlovens §§ 8–12, samt forvaltningsmålene §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på ny kartlegging av biologisk mangfold, høringsuttalelser og søkers kommentarer til disse, opprinnelig konsesjonssøknad med tilhørende biomangfoldrapport, samt NVEs egne erfaringer. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne ta stilling til søknad forlenget byggefrist. NVE mener dermed at kravet til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Fagerdalen kraftverk er naturtypen flomskogsmark (VU) registrert. Vi viser til vår tidligere vurdering av tiltakets påvirkning på lokaliteten, og mener på

bakgrunn av denne at en utbygging i Fagerdalselva ikke vil være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer, jf. naturmangfoldloven § 4.

Flere rødlistede fuglearter hekker i og ved influensområdet til Fagerdalen kraftverk. Vi viser til vår tidligere vurdering av dette, og mener på bakgrunn av denne at utbygging av Fagerdalen kraftverk ikke vil være i konflikt med forvaltningsmålet for arter, jf. naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra Fagerdalen kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Sweco har vurdert samlet belastning på rødlistede naturtyper, og trekker frem at det er et generelt press på vassdragsnaturen i regionen som en følge av vannkraftutbygging. I henhold til Artsdatabanken (2018) blir flomskogsmark særlig påvirket av vannføringsendringer som påvirker flomregimets omfang og frekvens. Ved utbygging av Fagerdalen kraftverk mener Sweco at noen flomtopper vil gå inn i lokaliteten og bidra til at den opprettholdes. Arealinngrep vil imidlertid føre til at noe av lokaliteten forringes. NVE legger til grunn at den samlede belastningen på flomskogsmark i regionen er stor, og en utbygging av Fagerdalen kraftverk i noen grad vil bidra til å øke dette. Vi legger imidlertid vekt på at over halvparten av lokaliteten sannsynligvis vil bli bevart.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke får betydning for vurderingen av en byggefristforlengelse.

Dersom det gis forlenget byggefrist kan NVE legge nye avbøtende tiltak til grunn for tillatelsen. Kostandene ved disse, og de avbøtende tiltakene forutsatt i opprinnelig konsesjon, vil bæres av tiltakshaver, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11–12.

Oppsummering og konklusjon

Det er utført nye kartlegginger av biologisk mangfold for influensområdet til Fagerdalen kraftverk. Gjennom kartleggingen ble naturtypen flomskogsmark (VU) registrert der kraftstasjonen er planlagt etablert. Arealinngrepet vil påvirke deler av lokaliteten. Gitt at det tilstrebes å påvirke lokaliteten i så liten grad som mulig under bygging, og at noen av flomtoppene fortsatt vil gå inn i naturtypen, mener NVE at de negative konsekvensene kan aksepteres. Andre funn fra den nye kartleggingen var i stor grad kjent på konsesjonstidspunktet.

Orkland kommune mener at kunnskapsgrunnlaget fortsatt er for svakt, mens Statsforvalteren i Trøndelag mener at den nye kartleggingen bekrefter at området har en stor betydning for biologisk mangfold og anbefaler at det ikke gis tillatelse til utsatt byggefrist. Etter NVEs vurdering har vi et godt nok kunnskapsgrunnlag til å kunne vurdere spørsmålet om forlenget byggefrist.

Etter en helhetsvurdering av tilgjengelig informasjon om influensområdet og mulige virkninger av tiltaket, mener NVE at ulempene ikke er så store at byggefristen ikke kan forlenges.

NVEs vedtak

NVE kan ikke se at det foreligger ny informasjon som tilsier at søknaden om forlenget byggefrist for Fagerdalen kraftverk bør avslås. I medhold av vannressursloven §§ 27 og 19 annet ledd, samt vassdragsreguleringsloven § 15, forlenges byggefristen med inntil fem år, til 25.02.2026.

Merknader til konsesjonsvilkårene

NVE forutsetter at det tilstrebes å påvirke lokaliteten av flomskogsmark så lite som mulig i anleggsfasen.

Vilkårene for øvrig er de samme som i tillatelsen av 25.02.2016.

NVE minner ellers om det må foreligge gyldig anleggskonsesjon etter energiloven, eventuelt avtale med områdekonsesjonær, for bygging, drift og eierskap av energianlegget. Dersom tidligere gitt anleggskonsesjon ikke lenger er gyldig, må dere søke om ny konsesjon for bygging og drift av det elektriske anlegget i god tid før byggestart.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Brit Torill Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Blåfall AS

Kopimottakerliste:

Trøndelag fylkeskommune
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
ORKLAND KOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.